

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2023. május 24-ei ülésére,
valamint azt megelőzően a Pénzügyi Bizottság ülésére

Tárgy: Beszámoló a helyi adóbevételek 2022. éves alakulásáról
Előterjesztő: Dr. Mészáros Zoltán jegyző

Napirendi pont:

Az előterjesztést nyilvános ülésen kell tárgyalni.

A határozat elfogadása egyszerű szavazattöbbséget igényel.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Bizottság!

Halásztelek Város Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés döntésének függvénye. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételeit növelik, abból állami elvonás nincs. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (talajterhelési díj, adók módjára kimutatott bírságok,) eltérő mértékben szintén az önkormányzatot illetik meg.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosították és biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között a helyi képviselő-testület dönt a helyi adók (építményadó, telekadó, helyi iparüzési adó) bevezetéséről, fenntartásáról, az alkalmazott adó mértékéről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekeltiséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatók legyenek.

Halásztelek Város Önkormányzata a helyi adók 2022. évi mértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg - a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határookra is figyelemmel. A helyi önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeleteiben állapíthatta meg. E felhatalmazást a Htv. 1. § (1) bekezdése biztosította és biztosítja számára.

Az Adóiroda munkatársai látják el az önkormányzat működéséhez szükséges saját bevételi források egy részének beszedését, mellette más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végeznek. A hivatal ügyforgalmának jelentős része is az Adóhatóságnál képződik, ezek többségében határozatot ad ki, melyben adót ír elő, vagy ír jóvá.

Az előirányzat tervezése során a 2022. évi költségvetés előirányzat számai az előző évi teljesülés alapján kerültek tervezésre, továbbá figyelembevételre kerültek a veszélyhelyzettel kapcsolatban meghozott kormányzati intézkedések erre vonatkozó direktívái.

A helyi adózás struktúrája két fő rendszerelemre épül, nevezetesen: a vagyoni típusú adók és a helyi iparüzési adó. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Az önkormányzat kizárólagos - az önkormányzati törvény szabályozásával szinkronban másra át nem ruházható - joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében, a helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse, a már bevezetett adókat a következő évre módosítsa, vagy hatályon kívül helyezze. A Htv. garanciákkal övezett döntési autonómiájából eredően, az önkormányzat határozza meg az adó bevezetésének időpontját és időtartamát is.

A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

A Képviselő-testület a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Htv.) biztosított felhatalmazás alapján megalkotta a helyi adókról szóló 24/2020.(XI.24.) számú Halásztelek Város Önkormányzata Polgármesterének rendeletét, mely módosítást követően (27/2020. (XII.03) egységes szerkezetben 2021. január elsejével hatályba lépett.

A rendeletmódosítás következtében a telekadó tekintetében történt változás- új mentességi kör bevezetésével a közforgalom számára megnyitott magánutak vonatkozásában, valamint az iparüzési adó tekintetében a Htv. 52. §. 23. pontjában meghatározott – az alapellátást nyújtó háziorvos, védőnő vállalkozó 20 millió forintot nem meghaladó vállalkozási szintű adóalapjához kapcsolódóan - mentesség került bevezetésre.

2022. évben az adóbevételek – építményadó, telekadó, iparüzési adó, késedelmi pótlék, bírság, valamint a talajterhelési díj – 653 370 ezer forint összegben realizálódtak, százalékos arányban a 2022. évi éves előirányzat 100,3 %-ban teljesült.

2021. január elsejétől Halásztelek Város Önkormányzata Polgármesterének 24/2020. (XI.24.) számú önkormányzati rendelete lépett hatályba a 27/2020. (XII.03.) számú önkormányzati rendelettel egységes szerkezetben, hatályon kívül helyezve korábbi adórendeletünket. Az adórendeletében az alábbi adók és mértékek kerültek bevezetésre, meghatározásra:

I. Építményadó

alapja: az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete,

mértéke: lakás, nem lakás: 800.- Ft/m²/év.

mentes: a) a Htv. 13. § és 13/A §-ban foglalt építmény,

b) a magánszemély tulajdonában lévő lakás, amelyet életvitelszerűen otthonául használ és a lakáshoz tartozó garázs.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által – az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról – kibocsátott tájékoztató szerint 2021. január 1-től ebben az adónemben alkalmazható **maximális adómérték 2.018.- Ft/m²/év lehetne- ez az összeg változatlan volt a 2022-es adóévben**, 2020-ban ez 1951,65.- Ft/m²/év volt.

Figyelembe véve a rendeletben meghatározott adómértéket az 39,64 %-os beállási szintet mutat a 2022-re meghatározott érték vonatkozásában.

Az adóhatósági bevételek 2022. éves alakulását tekintve az építményadó a költségvetési előirányzathoz képest időarányos teljesítést kicsivel felülmúló, míg a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést némileg alulmúló értéket mutat (103,6 %, 91,1%).

Ez a 2021. évi teljesítéshez képest 5,4 %-os növekedést, azaz 4.860.- ezer Ft-tal több adóbevételt jelent. A 2021.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 11 db-bal csökkent. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 89.384.- ezer Ft-ról 94.244.- ezer Ft-ra módosult.

II. Telekadó

alapja: a telek m²-ben számított területe,

mértéke: 100.- Ft/m² év,

mentes: a) a Htv. 19. -ban foglalt telek, telekrész,

b) a magánszemély tulajdonában lévő, lakáscélú építménnyel beépített telek, annak teljes térmértékével,

c) a közforgalom számára megnyitott magántulajdonban lévő út.

A Nemzetgazdasági Minisztérium által – az egyes tételes helyi adómérték valorizációjáról – kibocsátott tájékoztató szerint 2021. január 1-től ebben az adónemben alkalmazható **maximális adómérték 366,9.- Ft/m²/év lehetne- ez az összeg változatlan volt a 2022-es adóévben**, 2020-ban ez 354,85.- Ft/m²/év volt.

Figyelembe véve a rendeletben meghatározott adómértéket az 27,25 %-os beállási szintet mutat.

Az adóhatósági bevételek 2022. éves alakulását tekintve a telekadó költségvetési előirányzathoz képest az időarányos teljesítést jóval felülmúló, míg a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést jóval alulmúló szintet mutat (123,6 %, 81,2%). Ez a 2021. évi ugyanazon időszak teljesítéséhez képest 26,8%-os növekedést, azaz 15.685.- ezer Ft bevételnövekedést jelent.

A 2021.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 39 db-bal csökkent. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 58.461.- ezer Ft-ról 74.146.- ezer Ft-ra módosult. Ez a növekedés az egyik nagy hátralékkal rendelkező adózónál megindított végrehajtás részben eredményes lefolytatásának köszönhető.

III. Helyi iparűzési adó

mértéke: az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adóalap: 1,8%.

mentes: a Htv. 52. §. 23. pontjában meghatározott, Halásztelek közigazgatási területén alapellátást nyújtó háziorvos, védőnő vállalkozó, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg.

Figyelembe véve a törvényben rögzített 2% maximális mértéket a rendeletben meghatározott adómérték 90% -os beállási szintet mutat.

Az ideiglenes iparűzési adó 2021-től központosítva kivezetésre került, ennek rendeletünkben való módosítására 27/2020. (XII.03.) számon került sor.

Az adóhatósági bevételek 2022. éves alakulását tekintve a helyi iparűzési adó a költségvetési előirányzatot némileg alulmúló, a kivetési állományhoz képest az időarányos teljesítést felülmúló szintet mutat (96,8 %, 110,2 %). Ennek oka, hogy a veszélyhelyzettel összefüggésben meghozott kormányzati intézkedések hatása előre nehezen tervezhető befolyással volt az adófizetési kötelezettséget érintő mozgásokra, az előző évi bevételekből kalkulálva - az 1%-ra csökkentett adómértékkel számolva került meghatározásra az előirányzat összege.

A 2021.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva az adózók száma 159 db-bal növekedett.

A bevétel a megelőző év adataihoz viszonyítva 564.471.- ezer Ft-ról 474.452.- ezer Ft-ra módosult 15,9%-os, azaz 90.019.- ezer Ft-os csökkenést eredményezve.

Az iparűzési adóhoz kapcsolódóan fontos megjegyezni, hogy a Magyar Közlönyben 2020.12.22-én megjelent 639/2020-as számú rendeletben a Kormány döntött az iparűzési adó mértékének csökkentéséről, annak 1%-ban történő meghatározásáról.

Ezzel összefüggésben a kis- és középvállalati szektort érintő nyilatkozatok kerültek benyújtásra, melyek alapján előzetesen kieső támogatást kapott Önkormányzatunk: két alkalommal 80 802 ezer Ft-ot, valamint a 2021-es adóévi elszámolással további 36 067 ezer Ft-ot. Mivel az Iparűzési adó bevétel jelentősen csökkent 2021-ről 2022-re, emiatt várható a támogatás elszámolásakor negatív egyenleg.

Talajterhelés

A talajterhelési díjfizetési kötelezettséget a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény határozza meg. 2012. február 1-től annak egységdíjában 10-szeres mértékelés következett be (120 Ft/m³-ról 1.200 Ft/m³-re), emiatt a helyi rendelet felülvizsgálatra került.

A 2013. év végén elfogadott rendelet elérte a kívánt hatást, mivel egyre többen kötöttek rá a csatornára, illetve fejezik ki rákötési szándékukat, hogy az előírt feltételt teljesítve élhessenek a mentesség lehetőségével.

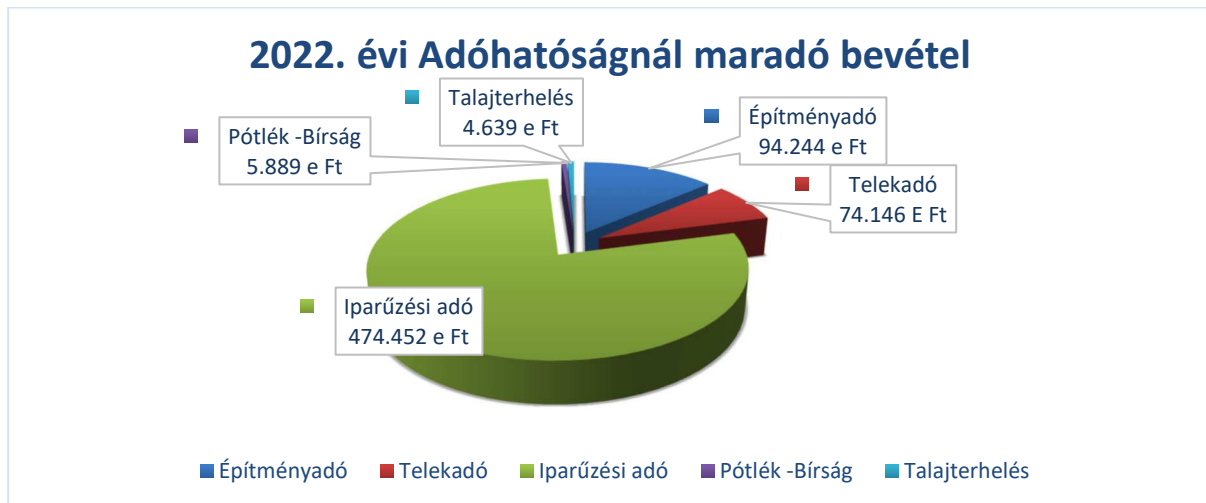
Az adóhatósági bevételek 2022. éves alakulását tekintve a talajterhelési díjból befolyó bevételek az előirányzathoz képest 92,8%-os, míg a folyó kivetési állományhoz képest 86,6%-os teljesítést mutatnak.

Talajterhelési díjjal kapcsolatban beadott méltányossági kérelmek többsége jellemzően részletfizetés kiadásával zárul, míg egy-egy esetben a méltányosság elengedésre vonatkozik.

A Fővárosi Vízművek Zrt. adatszolgáltatása bár sokat javult az elmúlt években, de az annak alapján előírt talajterhelési díj fizetési kötelezettség és megállapított köbméter fogyasztás sok esetben az adózók álláspontja szerint nem fedi a valóságot, ezen esetekben egyszerűsített ellenőrzés, adategyeztetés végzésére kerül sor.

A 2021.12.31-es zárási adatokhoz viszonyítva 13-mal csökkent az adózók száma. A bevétel az azonos időszak adataihoz viszonyítva 3.548.- ezer Ft-ról 4.639.- ezer Ft-ra módosult, azaz 1.091.- ezer Ft-os, 30,7 %-os növekedést mutat.

Adóbevételek alakulása

Adónem	Bevétel e Ft	Bevétel %-ban
Építményadó	94 244	14,42
Telekadó	74 146	11,35
Iparűzési adó	474 452	72,62
Pótlék -Bírság	5 889	0,90
Talajterhelés	4 639	0,71
Összesen	653 370	100,00

Hátralékkezelés

A hátralék és követeléskezelés egyre fontosabb és kiemeltebb részét kell képezze az adóigazgatási munkának. A végrehajtási munka során jogos elvárás, hogy az ügyintézés áttekinthető –teljes körűen vegyen figyelembe az ügy szempontjából valamennyi érdemi körülményt -, ugyanakkor eredményes legyen.

Az adóhatóság ezzel kapcsolatos munkájának két jól elkülönülő része

- a hátralékkezelés,
- valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítása.

A végrehajtási feladatok során a hátralékkal rendelkező adózókat differenciáltan kezeljük, meghatározott prioritás mentén. Az elmúlt 2 évben a végrehajtási tevékenységünkbe bevonásra került a NAV, jellemzően azok az adózók kerültek átadásra további intézkedésre, ahol a mi végrehajtási eszköztárunk már kimerült. Továbbra is kiemelkedő figyelmet fordít adóhatóságunk a nagyobb összegű (50 ezer Ft feletti) adótartozással rendelkezőkre. A kisösszegű (50 ezer Ft alatti) adó- és köztartozásokat keletkeztető adózók száma magas, azonban a súlyarányuk összecszerúségben az adóbevételeken belül kisebb.

Az előterjesztést a Képviselő-testület nyílt ülésen tárgyalja, az előterjesztés elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

A fentiek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására!

Határozati javaslat

Halásztelek Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a 2022. éves adóbevételek teljesülésről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: dr. Mészáros Zoltán jegyző

Határidő: folyamatosan

Halásztelek, 2023. április 26.

dr. Mészáros Zoltán

Jegyző